139. löggjafarþing 2010–2011.
Þskj. 1689 — 787. mál.

Svar

utanríkisráðherra við fyrirspurn Guðlaugs Þórs Þórðarsonar um Þróunarsjóð EFTA.

1. *Hver hafa verið framlög Íslands til Þróunarsjóðs EFTA (svonefnds EES-fjármagnskerfis, sbr. 61. mál 139. þings), sundurliðað eftir árum á núverandi verðlagi?*

Svar við þessum lið fyrirspurnarinnar er að finna í töflunni hér á eftir. Rétt er að benda á eftirfarandi:

1. Þróunarsjóður EFTA hefur gegnum tímann töluvert breyst við stækkanir á ESB. Þekking á þeirri sögu gæti skerpt skilning á inntaki neðangreindra talna. Í því efni er bent á stutta sögulega úttekt í greinargerð með frumvarpi á þskj. 62, 61. mál á yfirstandandi þingi um breytingu á lögum um Evrópska efnahagssvæðið, nr. 2/1993, með síðari breytingum.
2. Skuldbindingar Íslands og annarra EES/EFTA-ríkja ná yfir fimm ára tímabil en greiðslur vegna verkefna sem samþykkt eru innan heimilla tímafresta spanna lengri tíma. Þetta endurspeglast í greiðsluflæði til sjóðanna í gegnum árin.
3. Þá kynnu að vakna spurningar um þau ár sem engar greiðslur reiðast fram. Ekki hefur fundist önnur skýring á því en að þau árin var ekki um neinar styrkveitingar að ræða auk þess sem á árinu 2002 var um að ræða endurgreiðslu á fjármunum sem ekki voru veittir til verkefna.

Ár	Á verðlagi hvers árs	Á verðlagi ársins 2010
1994	88.875.608	189.545.630
1995	93.637.328	196.357.261
1996	93.201.846	191.140.093
1997	106.256.000	214.044.255
1998	101.993.108	202.094.363
1999	0	0
2000	0	0
2001	35.111.600	60.040.175
2002	-20.686.560	-33.752.734
2003	0	0
2004	0	0
2005	107.011.490	159.223.979
2006	20.534.697	28.619.347
2007	215.383.989	285.814.632
2008	347.526.338	410.209.834
2009	920.715.540	970.411.736
2010	1.345.976.048	1.345.976.048
Samtals	**3.455.537.032**	**4.219.724.619**

4. *Hvenær átti greiðslum að ljúka samkvæmt bókun 38 við EES-samninginn? Hvers vegna var haldið áfram að greiða?*

Skuldbindingu fjármagns til verkefna á grundvelli upphaflegu bókunar 38 var lokið 1999 en greiðslur voru hins vegar inntar af hendi á lengri tíma í takt við framvindu verkefna. Nýtt samkomulag var í kjölfarið gert um greiðslur fyrir tímabilið 1999–2004 og er andlag þeirra framhaldsgreiðslna sem innt er eftir.

5. *Hvenær átti greiðslum að ljúka samkvæmt framlengdum samningum um Þróunarsjóð EFTA frá 2004?*

Gert er ráð fyrir að greiðslum vegna skuldbindinga sjóðsins 2004–2009 ljúki 2012. Það helgast af því sem þegar er útskýrt að skuldbindingum er lokið innan samningstímans, en greiðslur taka lengri tíma í samræmi við framvindu skuldbundinna verkefna.

6. *Voru greiðslur inntar af hendi til Þróunarsjóðsins að liðnum gildistíma samninga um sjóðinn og áður en skrifað var undir nýtt samkomulag um framlög í Þróunarsjóð EFTA í ágúst 2010? Ef svo er, hvers vegna var haldið áfram að greiða?*

Svo er. Greiðslurnar byggðust á skuldbindingum sem samþykktar voru áður en frestur til samþykktar á nýjum verkefnum rann út. Hér enn bent á það sem fyrr er brýnt um tímasetningu skuldbindingar annars vegar og greiðslutímabil hins vegar.

7. *Hvaða ríki hafa fengið fjárhagsaðstoð úr sjóðnum og undir hvaða formerkjum, t.d. með vaxtaafslætti af lánum, beinum styrkjum o.s.frv.? Svar óskast sundurliðað eftir árum.*

Grikkland, Írland, Bretland (Norður Írland), Portúgal og Spánn (10 héruð) nutu aðstoðar úr sjóði EES/EFTA-ríkjanna á tímabilinu 1994–1999. Fyrirkomulag stuðnings var ýmist í formi beinna fjárhagslegra framlaga eða niðurgreiðslu lána frá Fjárfestingabanka Evrópu (2% árleg niðurgreiðsla vaxta á 1.500 millj. evra lánasafn). Skipting fjárhæðar milli þessara ríkja á þessu tímabili var með eftirgreindum hætti:

Ríki	**Styrkir (evrur)**	**Lánaniðurgreiðslur (evrur)**
Grikkland	121.500.000	364.500.000
Írland	35.500.000	106.500.000
Bretland (N-Írland)	11.000.000	33.000.000
Portúgal	105.000.000	315.000.000
Spánn (10 héruð)	227.000.000	681.000.000
Alls	**500.000.000**	**1.500.000.000**

Vakin er athygli á að Austurríki, Finnland og Svíþjóð tóku þátt í þessum sjóði sem EFTA-ríki. Það skýrir meðal annars hve há fjárhæðin er miðað við tímabilið þar á eftir. Framkvæmdastjórn ESB innti af hendi framlög ríkjanna til sjóðsins eftir aðild þeirra að ESB sem tók gildi 1. janúar 1995.

Á tímabilinu 1999–2004 voru svo til ráðstöfunar alls 119 millj. evra sem skiptust á milli sömu ríkja og getur að framan með eftirgreindum hætti. Eingöngu var um að ræða beina styrki.

Ríki	Styrkir (evrur)
Grikkland	22.000.000
Írland	5.500.000
Bretland (N-Írland)	500.000
Portúgal	21.000.000
Spánn	70.000.000
Alls	**119.000.000**

Þau ríki sem hafa fengið aðstoð á tímabilinu 2004–2009 og 2009–2014 eru 15 ríki ESB, Búlgaría, Eistland, Grikkland, Lettland, Litháen, Malta, Kýpur, Pólland, Portúgal, Rúmenía, Slóvakía, Slóvenía, Spánn, Tékkland og Ungverjaland. Eingöngu er þar um beina styrki að ræða við verkefni í styrkþegaríkjum. Skipting heildarframlaga samkvæmt þessum tveimur samningum um sjóðinn er með neðangreindum hætti (brúttó í evrum):

Ríki	2004–2009 (evrur)[1]	2009–2014 (evrur)
Búlgaría	21.500.000	78.600.000
Rúmenía	50.500.000	190.750.000
Kýpur	1.260.000	3.850.000
Tékkland	48.540.000	61.400.000
Eistland	10.080.000	23.000.000
Grikkland	34.260.000	63.400.000
Ungverjaland	60.780.000	70.100.000
Lettland	19.740.000	34.550.000
Litháen	27.000.000	38.400.000
Malta	1.920.000	2.900.000
Pólland	280.800.000	266.900.000
Portúgal	31.320.000	57.950.000
Slóvakía	32.340.000	38.350.000
Slóvenía	6.120.000	12.500.000
Spánn	45.840.000	45.850.000
Alls	**672.000.000**	**988.500.000**

[1] Búlgaría og Rúmenía fyrir tímabilið 2007–2009.